

Víctima: Manuel Gelabert Verdera
Autoria: Antònia Gelabert Fornés

El nom del meu padrí era Manuel Gelabert Verdera, nascut a Capdepera. Desconec l'any exacte, però crec que naixé entre 1900 i 1902. El seu pare, Gabriel, era pescador felanitxer, que casat amb una dona rica eivissenca va emigrar a França, on va tenir part dels seus fills. A França es va arruïnar i va tornar a Mallorca, a Capdepera, on varen nàixer els altres fills, el meu padrí entre ells. Tots eren d'ideologia republicana.

El meu padrí i el seu germà, Joan —en total eren sis germans—, es varen casar amb dues llorencines i varen anar a viure a Son Servera. Ambdós feien de transportistes i tenien en propietat a mitges un camió. Per temporades, el meu padrí també feia forns de calç.

Sé que els dos germans tenien un activisme polític important, sobretot el meu padrí, que era consultat per part de la població, la qual recorria a ell per demanar-li consell. No conec exactament el partit al qual pertanyia, però sí sé que era republicà, com tots els seus germans. Un vivia a Barcelona, —l'esmentat Joan, que no el van matar, i el meu padrí—, altres a Capdepera i a Son Servera; i un altre germà, en Nadal, que intentant escapar cap a Barcelona amb la seva dona fou fet presoner i mort pels feixistes. Dels altres no en sé res, excepte d'una germana soltera que va anar a viure a Son Servera.

El meu padrí, com era un home d'esquerreres important, sabia que el cercarien. El varen anar a cercar quatre falangistes serverins, a casa seva, i davant la seva dona Antònia i els seus quatre fills el varen agafar per endur-se'l. El fill més gran tenia onze anys, i el més petit, dos. Mon pare era el segon, tenia nou anys, i en veure l'escena es va aferrar fortament a les cames del seu pare perquè no se l'enduguessin. Com els costava desferrar-lo, un dels homes, el que comandava, va dir: «molt bé, doncs també ens l'endurem; *de tal palo, tal astilla*». Els altres tres s'hi oposaven i li deien que mon pare només era un nin. Al cap d'ells no els hi importava, però al final el varen convèncer.

Mon pare, com els altres germans, però sobretot ell, per haver-ho viscut més en primera persona —aquí no cont les conseqüències de l'assassinat de son pare—, va haver de viure quasi tota la seva vida veient l'assassí de son pare, que vivia impunement al poble.

Fins a l'any 1956, quan Franco decideix nomenar el govern dels tecnòcrates de l'*Opus Dei* i deixar enrere els governs del Moviment per sortir de la fam, i pel reconeixement internacional la meva família, els Gelabert —de malnom, *Pacienci*— fou vigilada i reprimida contínuament.

Cal recordar que el silenci que s'imposà al poble de Son Servera fou tremend. Tant, que ni tan sols els descendents saben la història que visqué la població i que part d'ells, d'amagat, ajudaren la meva família.

Des que se'l varen endur mai més vàrem saber res, ni on el mataren ni on es troben les seves restes.

No cal dir que li estam molt agraïts a tots: historiadors, Memòria Democràtica, gent d'esquerres, gent de bona voluntat... I més en aquests moments, que supòs que l'oblit és infinit... per a tots aquells que hem patit l'eliminació, l'esborrament de la història dels vençuts... En el cas de la història de Son Servera, d'aquest període, l'estudi de Jaume Miró és imprescindible i inestimable.

I vull fer un reconeixement a la meva padrina, que tota sola, sense cap ajut ni família —la seva no vivia al poble— va haver de viure aquesta terrible situació i treure endavant els seus quatre fills. Ella i mon pare ens varen transmetre uns valors que és un llegat inestimable... I des dels valors en positiu —sense odi, reconeixent la greu situació a què la major part del poble s'hi enfrontava, i que eren una minoria els dolents, les males persones, els assassins—, aquests valors fan que senti orgull i dignitat, l'orgull de ser qui som, gràcies a ells.